

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. május 10.*

A C-252/05. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2005. június 15-én érkezett, 2005. május 20-i határozatával terjesztett elő az előtte

The Queen (a **Thames Water Utilities Ltd** kérelmére)

és

a **South East London Division, Bromley Magistrates' Court** (District Judge Carr)

között,

az **Environment Agency**

* Az eljárás nyelve: angol.

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, P. Küris, J. Makarczyk, L. Bay Larsen és J.-C. Bonichot (előadó) bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. január 11-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Thames Water Utilities Ltd képviseletében R. McCracken QC és G. Jones,
- az Environment Agency képviseletében D. Hart QC és M. Harris barrister,
- az Egyesült Királyság kormánya képviseletében E. O'Neill, meghatalmazotti minőségben, segítője: J. Maurici barrister,
- a belga kormány képviseletében M. Wimmer, meghatalmazotti minőségben,

- a holland kormány képviselőjében H. Sevenster, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében M. Konstantinidis és D. Lawunmi, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2007. február 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 1991. március 18-i 91/156/EGK tanácsi irányelvvel (HL L 78., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 3. o.) módosított, a hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/442/EGK tanácsi irányelv (HL L 194., 47. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 23. o.; a továbbiakban: 75/442 irányelv) és a települési szennyvíz kezeléséről szóló, 1991. május 21-i 91/271/EGK tanácsi irányelv (HL L 135., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 26. o.) értelmezésére irányul. A kérdéseket előterjesztő bíróság lényegében annak megállapítását kéri, hogy a gyűjtőrendszerből kifolyó szennyvíz a 75/442 irányelv értelmében hulladéknak minősül-e, és az erre adott igenlő válasz esetén e szennyvíz kizárt-e ezen utóbbi irányelv hatálya alól annak 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának iv. alpontja vagy annak 2. cikke (2) bekezdése alapján.

Jogi háttér

A közösségi jog

A hulladékokra vonatkozó jog

- 2 A 75/442 irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) *hulladék*: az I. mellékletben felsorolt kategóriák bármelyikébe tartozó olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik, vagy megválni köteles;

[...]

- b) *termelő*: akinek a tevékenysége során hulladék keletkezik (eredeti előállító) és/ vagy bárki, aki előkészítő feldolgozási folyamatot, keverést vagy egyéb olyan műveletet végez, ami ezen hulladék jellegében vagy összetételében változást eredményez;

- c) *birtokos*: a hulladék termelője, vagy az a természetes vagy jogi személy, akinek a hulladék a birtokában van

[...]"

- 3 Ugyanezen irányelv 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Nem tartozik ezen irányelv hatálya alá:

[...]

- b) a következő hulladékok, amennyiben ezekre más jogszabályok vonatkoznak:

[...]

iv. szennyvizek, a folyékony hulladékok kivételével;

[...]

(2) Az egyes hulladékkategóriákkal való gazdálkodást külön irányelvekben különös vagy kiegészítő rendelkezésekkel lehet szabályozni.”

A szennyvízre vonatkozó jog

- 4 A 91/271 irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv a települési szennyvíz összegyűjtésére, kezelésére és kibocsátására, valamint egyes ipari szektorok szennyvizének kezelésére és kibocsátására vonatkozik.

Az irányelv célja a környezet megóvása a fent említett szennyvízkibocsátások káros hatásaitól.”

- 5 Ugyanezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírja, hogy „[a] tagállamok gondoskodnak arról, hogy minden agglomeráció rendelkezzen települési szennyvizet összegyűjtő rendszerekkel”, és (2) bekezdése szerint „[az] 1. bekezdésben [helyesen: az (1) bekezdésben] leírt gyűjtőrendszereknek meg kell felelniük az I. melléklet A. szakaszában foglalt követelményeknek.”

- 6 A 91/271 irányelv I. mellékletének A. szakasza a következő kötelezettségeket írja elő:

„[...]

A gyűjtőrendszerek kialakítását, megépítését és karbantartását a legjobb műszaki ismeretek alapján kell végezni, túlzott költségek okozása nélkül, különös tekintettel az alábbiakra:

[...]

– a szivárgások megakadályozása,

[...].”

A nemzeti jog

A hulladékokra vonatkozó jog

- 7 Az Environmental Protection Act 1990 [az 1990. évi környezetvédelemről szóló törvény] 33. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„[...] mindenki számára tilos – a) az ellenőrzött hulladéknak [...] a bármely talajban vagy talajon történő lerakása, kivéve ha ezt érvényes hulladékgazdálkodási engedély lehetővé teszi, és a lerakást ezen engedélynek megfelelően hajtják végre.”

- 8 Az Environmental Protection Act 1990 75. cikkének (4) bekezdése az ellenőrzött hulladék fogalmát úgy határozza meg, hogy az „háztartási, ipari és kereskedelmi hulladék, vagy más ilyen jellegű hulladék”.
- 9 Az Environmental Protection Act 1990 75. cikkének (8) bekezdése előírja, hogy „a fenti (7) bekezdés, illetve e bekezdés alkalmazásában a hulladék fogalmába nem tartozik bele a szennyvíz (beleértve a WC-ben lévő vagy abból származó szennyvizet), kivéve ha jogszabály másképp rendelkezik”.
- 10 Az Environmental Protection Act 1990 alapján elfogadták a Controlled Waste Regulations 1992-t [az ellenőrzött hulladéokra vonatkozó szabályzat].
- 11 A Controlled Waste Regulations 1992 5. szabályának (1) bekezdése szerint „a 3. mellékletben meghatározott hulladékokat a törvény II. részének alkalmazásában ipari hulladékoknak kell tekinteni”.
- 12 A 3. melléklet (7) bekezdésének a) pontja utal „a 7. szabályban foglalt leírások által nem érintett, [...] a talajon vagy a talajban kibocsátott szennyvizek”-re. A 7. szabály (1) bekezdése ugyanakkor az ellenőrzött hulladékok köréből kizárja „a szennyvíztisztító telep üzemi területén belül (nem mozgó berendezés segítségével) kezelt, tárolt vagy kibocsátott szennyvizet, iszapot vagy derítőiszapot”, feltéve hogy e kezelés, tárolás vagy kibocsátás a telep tevékenységének integráns részét képezi.
- 13 A Controlled Waste Regulations 1992 7A. szabálya szerint „az Environmental Protection Act 1990 II. részének alkalmazásában azok a hulladékok, amelyek nem az irányelvben szabályozott hulladékok, nem minősülnek háztartási, ipari vagy kereskedelmi hulladéknak”.

- 14 Végezetül a Controlled Waste Regulations 1992 meghatározása szerint „az irányelv által szabályozott hulladék” „minden, a 4. melléklet II. részében meghatározott kategóriák bármelyikébe tartozó olyan anyag vagy tárgy, amelytől a termelője vagy birtokosa megválnak, megválni szándékozik, vagy megválni köteles, kivéve mindazt, ami az irányelv hatálya alól az irányelv 2. cikke alapján kizárt”; a „megválnak” jelentése ugyanaz, mint az irányelvben, a „termelő” kifejezés pedig minden olyan személyre vonatkozik, akinek a tevékenysége során az irányelv által szabályozott hulladék keletkezik, vagy aki előkezelést, keverést, vagy az irányelv által szabályozott hulladék jellegében vagy összetételében változást eredményező más tevékenységet végez.

A szennyvízre vonatkozó jog

- 15 Az állítólagos jogsértések elkövetésének időpontjában a Water Industry Act 1991 [a víziparról szóló 1991. évi törvény] 94. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„Minden szennyvízkezelő vállalkozás köteles a) olyan közcsatornarendszer létrehozására, fejlesztésére és kiterjesztésére (akár saját területén belül, akár máshol), illetve a csatornák oly módon történő tisztítására és karbantartására, hogy a terület tekintetében biztosított legyen a hatékony szennyvízelvezetés, illetve annak folyamatossága; és b) köteles gondoskodni e csatornák kiürítéséről, valamint köteles megtenni [...] az e csatornák tartalmának – tisztítótelepek útján vagy más módon történő – hatékony kezeléséhez időről időre szükséges intézkedéseket.”

- 16 Továbbá a Water Industry Act 1991 94. cikkének (1) bekezdésében említett szennyvízkezelő vállalkozások által elkövetett kötelezettségszegés esetén az államtitkár vagy a vízügyi hatóság főigazgatója e törvény 18. cikke alapján köteles végleges (kontradiktórius eljárást követően alkalmazandó) vagy ideiglenes (azonnal alkalmazandó) végrehajtható utasítás meghozatalára, amely elrendeli az említett kötelezettség betartásának biztosításához szükséges intézkedés megtételét.

17 Az Urban Waste Water Treatment (England and Wales) Regulations 1994-et [a városi szennyvíz kezeléséről szóló 1994. évi szabályzat] a 91/271 irányelv átültetése érdekében fogadták el, és az kiegészíti a Water Industry Act 1991 94. cikkének rendelkezéseit.

18 Az Urban Waste Water Treatment (England and Wales) Regulations 1994 4. szabályának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez a jogszabály kiegészíti a Water Industry Act 1991 94. cikkében megállapított kötelezettségeket [...] és az e jogszabályban foglalt követelmények bármely megsértése az említett törvény alkalmazásában az ott meghatározott kötelezettségek megsértésének minősül.”

19 A 4. szabály (1) bekezdése előírja, hogy a 94. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti kötelezettségek magukban foglalják az annak biztosítása iránti kötelezettséget, hogy „a gyűjtőrendszerekbe belépő városi szennyvizet a kibocsátás előtt az 5. szabálynak megfelelő kezelésnek vessék alá”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

20 A Thames Water Utilities Ltd szennyvízkezelő közvállalkozás. A Thames Water Utilities Ltd ellen büntetőeljárás van folyamatban az Environment Agency kezdeményezésére, amely az Angliában és Wales-ben a szennyezés ellenőrzésének bizonyos vonatkozásait is magában foglaló feladatkörrel rendelkező önálló jogi személy. A Thames Water Utilities Ltd-nek azt róják fel, hogy ellenőrzött hulladéknak minősülő, kezeletlen szennyvizet bocsátott ki Kent megye területére,

valamint az e megye ellenőrzése alatt álló vizekbe. Az illetékes bíróság a South East London Division, Bromley Magistrates' Court (District Judge Carr). E bíróság megtagadta a döntéshozatalt az annak meghatározására vonatkozó előzetes kérdés tekintetében, hogy a Thames Water Utilities Ltd-hez hasonló vállalkozás által fenntartott gyűjtőrendszerből kifolyó szennyvíz „az angol jogszabályok értelmében ellenőrzött hulladéknak minősül-e”.

- 21 A Thames Water Utilities Ltd a kérdéseket előterjesztő bíróság előtt bírósági felülvizsgálat (judicial review) iránti kérelmet terjesztett elő a döntéshozatal e megtagadása ellen.
- 22 A High Court of Justice (England and Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court), miután megállapította, hogy a nemzeti jog értelmében vett ellenőrzött hulladéknak a 75/442 irányelv értelmében hulladéknak kell minősülnie, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Egy szennyvízkezelő közcivilizáció által a [91/271] irányelv és/vagy a Water Industry Act 1991 szerint üzemeltetett szennyvízgyűjtő rendszerből kifolyó szennyvíz a [75/442] irányelv értelmében »hulladéknak« minősül-e?

2) Ha az első kérdésre adott válasz igenlő, akkor a fenti szennyvíz:

- a) a 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának iv. alpontja értelmében, a [91/271] irányelvvel és/vagy a Water Industry Act 1991-gyel összefüggésben, olyan »hulladéknak« minősül-e, amelyre a 75/442 irányelv hatálya nem terjed ki; vagy

- b) a 75/442 irányelv 2. cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik, és különösen a 91/271 irányelv alapján a 75/442 irányelv hatálya alól kizárt?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 23 A kérdéseket előterjesztő bíróság az első kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy a szennyvíz a 75/442 irányelv értelmében hulladéknak minősül-e, amennyiben egy közzállalkozás által a 91/271 irányelv átültetése céljából elfogadott szabályozás szerint üzemeltetett szennyvízgyűjtő rendszerből kifolyik.
- 24 A 75/442 irányelv 1. cikkének a) pontjának meghatározása szerint hulladék „az I. mellékletben felsorolt kategóriák bármelyikébe tartozó olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik [...]”. Ezt a meghatározást a fenti melléklet a hulladéknak minősülő anyagok és tárgyak listájával pontosítja és illusztrálja. A melléklet azonban csak iránymutatás jellegű, a hulladékminősítés mindenekelőtt a birtokos magatartásán és a „megválnak” kifejezés jelentésén alapul (lásd e tekintetben a C-1/03. sz., Van de Walle és társai ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-7613. o.] 42. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 25 A 75/442 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése meghatározza továbbá a hulladékoknak azokat a típusait, amelyek bizonyos körülmények között kizárhatók az irányelv hatálya alól, annak ellenére, hogy az irányelv 1. cikkének a) pontjában foglalt meghatározásnak megfelelő hulladékokról van szó.

- 26 Ide tartoznak a 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának iv. alpontja szerint „a szennyvizek, a folyékony hulladékok kivételével”. E rendelkezésből az következik, hogy a közösségi jogalkotó a 75/442 irányelv értelmében kifejezetten hulladéknak kívánta minősíteni a „szennyvizet”, előírva, hogy az ilyen hulladékok bizonyos körülmények között kizártak lehetnek az említett irányelv hatálya alól, és következésképpen az irányelv által létrehozott, a hulladékokra vonatkozó általános jogi rendszerből.
- 27 E tekintetben a „megválni” igét nemcsak a 75/442 irányelv céljaira, nevezetesen az emberi egészségnak és a környezetnek a hulladék gyűjtése, szállítása, kezelése, tárolása és lerakása által okozott káros hatások ellen történő védelmére figyelemmel kell értelmezni, hanem az EK 174. cikk (2) bekezdése alapján is. E rendelkezés szerint „[a] Közösség környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, figyelembe véve ugyanakkor a Közösség különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket. Ez a politika többek között az elővigyázatosság és a megelőzés elvén alapul [...]”. A „megválni” igét tehát nem lehet megszorítóan értelmezni (lásd e tekintetben a C-418/97. és C-419/97. sz., ARCO Chemie Nederland és társai egyesített ügyekben 2000. június 15-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-4475. o.] 36–40. pontját).
- 28 Az a körülmény, hogy a szennyvíz kifolyik a gyűjtőrendszerből, nem befolyásolja a szennyvíznek a 75/442 irányelv értelmében vett „hulladék”-jellegét. A szennyvíznek a gyűjtőrendszerből való kiszivárgása ugyanis olyan ténynek minősül, amely útján a szennyvízkezelő vállalkozás, azaz, a szennyvíz birtokosa „megválni” a szennyvíztől. A kifolyás véletlenszerű jellege nem változtat ezen a következtetésen. A Bíróság megállapította, hogy a szénhidrogénnek a talajra való véletlen kifolytatása olyan cselekményként értékelhető, amely útján a szénhidrogén birtokosa attól „megválni” (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Van de Walle és társai ügyben hozott ítélet 47. pontját). A Bíróság azt is megállapította, hogy a 75/442 irányelvet hatásától részben megfosztaná, ha a szennyező szénhidrogéneket csupán azért nem lehetne hulladéknak tekinteni, mert azokat véletlenszerűen folytatták ki (lásd a fent hivatkozott Van de Walle és társai ügyben hozott ítélet 48. pontját). Ugyanennek az érvelésnek vonatkoznia kell a véletlenszerűen kifolytatott szennyvízre is.

- 29 Ezért az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy egy közvállalkozás által a 91/271 irányelv átültetésének céljából elfogadott szabályozás alapján üzemeltetett gyűjtő-rendszerből kifolyó szennyvíz a 75/442 irányelv értelmében hulladéknak minősül.

A második kérdés a) pontjáról

- 30 A kérdéseket előterjesztő bíróság a második kérdés a) pontjában lényegében arra vár választ, hogy a szennyvízgyűjtő rendszerből kifolyó szennyvíz olyan hulladék-e, amely a 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának iv. alpontja alapján – és különösen a 91/271 irányelv alapján vagy a Water Industry Act 1991 vagy e két jogi eszköz együttes értelmezése alapján – kizárt a 75/442 irányelv hatálya alól.
- 31 A 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának iv. alpontja a folyékony hulladékok kivételével kizárja az irányelv hatálya alól a szennyvizeket, azzal a feltétellel azonban, hogy ezekre „más jogszabályok” vonatkoznak.
- 32 Amint azt a Bíróság a C-114/01. sz. AvestaPolarit Chrome ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-8725. o.) 49. pontjában megállapította, a 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének b) pontjában a „más jogszabályok” kifejezés nemzeti jogszabályra is utalhat.
- 33 Ahhoz azonban, hogy a kérdéses szabályok az említett 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében „más jogszabálynak” minősüljenek, nem elég, ha egy bizonyos anyagra vonatkoznak, hanem pontos rendelkezéseket is kell tartalmazniuk az anyag,

mint az említett irányelv 1. cikkének d) pontja értelmében vett hulladék kezelésének szervezésére vonatkozóan. Ennek hiányában a kérdéses hulladékok kezelésének szervezésére sem az utóbbi irányelv, sem más irányelv, sem valamely nemzeti jogszabály keretében nem kerülne sor, ami ellentétes lenne mind a 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának szövegével, mind magával a hulladékokra vonatkozó közösségi jogszabályok céljával (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott AvestaPolarit Chrome ügyben hozott ítélet 52. pontját).

- 34 Következésképpen a „más jogszabályként” való minősítéshez a kérdéses közösségi vagy nemzeti szabályoknak a hulladékok kezelésének szervezésére vonatkozó, pontos rendelkezéseket kell tartalmazniuk, és legalább a 75/442 irányelv – és különösen annak 4., 8. és 15. cikke – által előírttal egyenértékű védelmi szintet kell biztosítaniuk.
- 35 A 91/271 irányelv nem biztosítja ezt a védelmi szintet. Bár szabályozza a szennyvíz összegyűjtését, kezelését és kibocsátását, a szennyvíz szivárgása tekintetében azonban a szivárgásnak a gyűjtőrendszerek kialakítása, megépítése és karbantartása során történő megakadályozására vonatkozó kötelezettség előírására szorítkozik. A 91/271 nem határoz meg semmilyen célkitűzést a hulladék ártalmatlanítására vagy a szennyezett talaj tisztítására vonatkozóan. Ezért nem tekinthető olyan irányelvnek, amely a gyűjtőrendszerből kifolyó szennyvíz kezelésére vonatkozik, és biztosítja a legalább a 75/442 irányelv által előírttal egyenértékű védelmi szintet.
- 36 Az alapügyre alkalmazandó nemzeti szabályozás tekintetében sem a Bírósághoz benyújtott iratok, sem a tárgyalás során előterjesztett észrevételek nem tették lehetővé annak meghatározását, hogy az Egyesült Királyság illetékes igazgatása milyen terjedelmű hatáskörrel rendelkezik. A kérdéseket előterjesztő bíróság feladata lesz, hogy a jelen ítélet 34. és 35. pontjában meghatározott kritériumok figyelembevételével meghatározza, hogy a Water Industry Act 1991 vagy az Urban Waste Water (England and Wales) Regulations 1994 tartalmaz-e a kérdéses hulladékok kezelésének szervezésére vonatkozó, pontos rendelkezéseket, és hogy azok biztosítják-e a 75/442 irányelv – és különösen annak 4., 8. és 15. cikke – által előírttal egyenértékű környezetvédelmi szintet.

37 Amennyiben nem ez az eset állna fenn, a kérdéseket előterjesztő bíróságnak a nemzeti rendelkezéseket figyelmen kívül kellene hagynia, és az alapügyben a 75/442 irányelvet, valamint az annak átültetését biztosító nemzeti rendelkezéseket kellene alkalmaznia.

38 A második kérdés a) pontjára tehát azt a választ kell adni, hogy egyrészt, a 91/271 irányelv a 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmében nem minősül „más jogszabálynak”, és másrészt, a kérdéseket előterjesztő bíróság feladata, hogy a jelen ítéletben meghatározott kritériumok alapján ellenőrizze, hogy a nemzeti szabályozás az említett rendelkezés értelmében „más jogszabálynak” minősülhet-e. Ez az eset akkor áll fenn, ha e nemzeti jogszabály a kérdéses hulladékok kezelésének szervezésére vonatkozó, pontos rendelkezéseket tartalmaz, és biztosítja a 75/442 irányelv – és különösen annak 4., 8. és 15. cikke – által előírttal egyenértékű környezetvédelmi szintet.

A második kérdés b) pontjáról

39 A Bíróság megállapította, hogy a 91/156 irányelvvel módosított 75/442 irányelv keretszabályozás, mivel 2. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy az egyes hulladékkategóriákkal való gazdálkodást külön irányelvekben különös vagy kiegészítő rendelkezésekkel lehet szabályozni. Az ilyen különös irányelv a 75/442 irányelvhez képest *lex specialis*-nak tekinthető úgy, hogy a rendelkezései a 75/442 irányelv rendelkezéseihez képest elsőbbséget élveznek azon helyzetek tekintetében, amelyeket külön szabályoz (lásd ebben az értelemben a C-444/00. sz. Mayer Parry Recycling ügyben 2003. június 19-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-6163. o.] 51. és 57. pontját).

40 Amint azonban a Bíróság a jelen ítélet 35. pontban már rámutatott, a 91/271 irányelv nem tartalmaz semmilyen, külön a gyűjtőrendszerből kifolyó szennyvízre vonatkozó

rendelkezést. Következésképpen nem állapítható meg, hogy ez az irányelv a 75/442 irányelv rendelkezéseihez képest különös vagy kiegészítő rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a gyűjtőrendszerből kifolyó szennyvíz kezelésének a szabályozására irányulnak.

- 41 A második kérdés b) pontjára ezért azt a választ kell adni, hogy a 91/271 irányelv a gyűjtőrendszerből kifolyó szennyvíz kezelése tekintetében nem tekinthető a 75/442 irányelvhez képest *lex specialis*-nak, és ezért nem alkalmazható a 75/442 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése értelmében.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Egy szennyvízkezelő közvállalkozás által a települési szennyvíz kezeléséről szóló, 1991. május 21-i 91/271/EGK tanácsi irányelv átültetésének céljából elfogadott jogszabály alapján üzemeltetett szennyvízgyűjtő rendszerből kifolyó szennyvíz az 1991. március 18-i 91/156/EGK tanácsi irányelvvel**

módosított, a hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/442/EGK tanácsi irányelv értelmében hulladéknak minősül.

- 2) A 91/271 irányelv a 91/156 tanácsi irányelvvel módosított 75/442 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében nem minősül „más jogszabálynak”. A kérdéseket előterjesztő bíróság feladata, hogy a jelen ítéletben meghatározott kritériumok alapján ellenőrizze, hogy a nemzeti jogszabály az említett rendelkezés értelmében „más jogszabálynak” minősülhet-e. Ez az eset akkor áll fenn, ha e nemzeti jogszabály a kérdéses hulladékok kezelésének szervezésére vonatkozó, pontos rendelkezéseket tartalmaz, és biztosítja a 75/442 irányelv – és különösen annak 4., 8. és 15. cikke – által előírttal egyenértékű környezetvédelmi szintet.
- 3) A 91/271 irányelv a gyűjtőrendszerből kifolyó szennyvíz kezelése tekintetében nem tekinthető a 91/156 tanácsi irányelvvel módosított 75/442 irányelvhez képest *lex specialis*-nak, és ezért nem alkalmazható ezen irányelv 2. cikkének (2) bekezdése értelmében.

Aláírások